ОБЩИНА РУДОЗЕМ, ОБЛАСТ СМОЛЯН
бул."България" 15, e-mail:obrud@abv.bg

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА КЪМ БАЛАНС

А. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩИНАТА:

Наименование: ОБЩИНА РУДОЗЕМ
Седалище и адрес на управление: гр. Рудозем, бул. „България"№15
ИД №:000615075

Община Рудозем е една от съставните общини на област Смолян. Според социалната сфера, в която функционира, Община Рудозем се класифицира като бюджетно предприятие – орган на държавната и местната власт на управление.
Според мащабите или обхвата на дейността си Община Рудозем е бюджетно предприятие с местно значение, което се издържа от собствени приходи и субсидии от републиканския бюджет. Има право на собственост и има самостоятелен общински бюджет.
Според начина на финансиране, Община Рудозем е бюджетно предприятие на месечна издръжка – с бюджетни и извънбюджетни средства.

Второстепенни разпоредители с бюджетни кредити са:

- Направление „Образование";
- СУ „Св.Св. Кирил и Методий" гр. Рудозем
- СУ „Христо Ботев" с. Чепинци;
- ОУ „Христо Ботев" с. Елховец.

Всички училища и детски градини са финансирани, чрез бюджета на общината, съгласно определените стандарти за издръжка на делегираните от държавата дейности, детските градини и със собствени средства от местния бюджет. Второстепенните разпоредители представят в определените срокове на общината тримесечните оборотни ведомости, годишната оборотна ведомост с операции преди и след годишното приключване.

Няма новообразувани второстепенни разпоредители с бюджетни кредити през периода 01.01.2026г – 30.09.2026г.

Б. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА НА ОБЩИНАТА.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ.

Съдържание на финансовия отчет:
Годишния БАЛАНС обхваща периода от 01.01.2026г. до 30.09.2026г.
Информацията е представена в български лева (BGN). Парични средства и парични еквиваленти. Отчетната валута е българският лев. Той е фиксиран в съответствие със закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1
Годишен финансов отчет и База за изготвяне на БАЛАНСА : Община Рудозем публикува на официалния си сайт информация за ГФО, в едно с приложенията с информацията за поименния списък на капиталовите разходи, с информация за СЕС и Други сметки и дейности.
Годишният финансов отчет отразява всички факти, явления и процеси, настъпили и протекли в бюджетната организация през отчетния период.

Консолидираният годишен финансов отчет на община Рудозем е изготвен в изпълнение на ДДС № 20/14.12.2004 г. за прилагане на НСС, Закона за Счетоводство, ДДС № 06/2008 и ДДС № 07/2008 във връзка с получаването и разходването на средства от структурните фондове на ЕС и от Кохезионния фонд чрез Националния фонд, както и на администрираните от Разплащателната агенция към Държавен фонд „ Земеделие" , включително и на свързаното с тях съфинансиране.
Той е заключителен етап от цялостната счетоводна работа. В него, счетоводната информация е показана в точно определени документи и показатели при спазване на нормативните изисквания на Сметкоплана на бюджетните предприятия, Единната бюджетна класификация, указания на МФ и др. характеризиращи състоянието и тенденции на общината.
На основание Закона за счетоводството в община Рудозем като бюджетно предприятие се прилага двустранно счетоводно записване на стопанските операции с автоматизирана обработка на счетоводната информация на основата на документална обоснованост. Финансовият отчет представя вярно и честно имущественото и финансово състояние, отчетения финансов резултат, промените в паричните потоци и в собствения капитал.
Кметът на община Рудозем е утвърдил разработената от главния счетоводител счетоводна политика, съобразена със сметкоплана на бюджетните предприятия.
В община Рудозем счетоводството се осъществява при спазване на следните принципи: текущо начисляване, съпоставимост между приходите и разходите, документална обоснованост, предпазливост, действащо предприятие, предимство на съдържанието пред формата, запазване на счетоводната политика от предходния отчетен период.
На основание Закона за счетоводството в община Рудозем са разработени планове за документооборота на счетоводните документи, които са утвърдени от ръководителите на съответните разпоредители.
Прилаганата отчетност е обособена в две насоки:
- Отчетност на касовата основа;
-Отчетност на начислена основа /счетоводна отчетност/, като се търси логическо равенство между извършените и отчетени приходи и разходи.
При съставянето на годишния отчет за изпълнение на бюджета и сметките за средства от Европейския съюз и други фондове, Общината се съобразява със следното: спазване на балансирано равенство между разделите на отчета и законосъобразно събиране, съхранение, управление, разходване и отчитане на имуществото чрез прилагане на следните принципи при съставянето на годишната оборотна ведомост и на баланса:
- текущо начисляване - приходите и разходите се начисляват в момента на тяхното възникване;
- пълна изчерпателност - отразяване на всички активи, пасиви, приходи и разходи, всеобхватност на финансовата и не финансовата информация;
- оценяване - отразените активи и пасиви са остойностени и отразени в баланса в съответствие с действащото законодателство и приетата счетоводна политика;
- наличност и валидност - отразените активи и пасиви в баланса реално съществуват и са в наличност;
- оповестяване - направено е подходящо оповестяване на прилаганата счетоводна политика и на информацията за състоянието и изменението на активите и пасивите;
- съответствие на формата и съдържанието с нормативните изисквания.
Счетоводната информация във всички разпоредители се обработва автоматизирано, като се ползва ПП "ФСД" на МФ на базата на разработен единен сметкоплан съобразен със СБП и счетоводна политика утвърдени със заповед на кмета на Общината.
В общинска администрация Рудозем и звената към нея и отдел "Образование" има три отчетни групи: "Бюджет", "Сметки за средства от Европейския съюз", "Други сметки и дейности".
"Сметки за средства от Европейския съюз" се откриват и водят по оперативни програми ,като за тях се открива отделен клиент и се използва пет и шест разрядна

номерация с отделен индекс на сметките, за всеки един проект и се обобщават в отчетна група „СЕС" при община Рудозем.
При съставянето на настоящия БАЛАНС са спазени изискванията на ЗСч. Изготвен е в съответствие с изискванията на приложимите счетоводни стандарти, указание на МФ – ДДС №20/2004г. и всички нормативни актове уреждащи отчетността на бюджетните предприятия, „Счетоводната политика на община Рудозем", която е променена, съобразно нормативните изисквания, „Системите за финансово управление и контрол на община Рудозем", Заповеди и Указания на Кмета на община Рудозем, с изискванията на действащото търговско и данъчно законодателство.
С въведената и действаща единна Счетоводна политика в системата на община Рудозем се стараем да постигнем пълно уеднаквяване на счетоводния и отчетен процес.
На основание Закона за счетоводството в община Рудозем като бюджетно предприятие се прилага двустранно счетоводно записване на стопанските операции с автоматизирана обработка на счетоводната информация на основата на документална обоснованост. Финансовият отчет представя вярно и честно имущественото и финансово състояние, отчетения финансов резултат, промените в паричните потоци и в собствения капитал.

Вземания

Вземанията представляват вземания от:
Вземания от клиенти за отдадено под наем общинско имущество;
Вземания от клиенти за продадени ДМА и МЗ.
Вземания от подотчетни лица;
Вземания от други дебитори за извършени услуги;

Задължения

Задълженията на община Рудозем са:
Дългосрочни задължения:
Задължения по получен дългосрочен заем – към Инвестбанк АД с остатъчен размер 369 267 евро, заем към фонд ФЛАГ с остатък за възстановяване 2 408 800 евро и лизинг 27 758 евро.
Задължения за данъци, осигурителни плащания към персонал;
Задължения към доставчици;
В счетоводната политика на община Рудозем са описани, конкретните счетоводни операции.

Критерии за оценка на активите и пасивите.

Активите, собствения капитал, пасивите, приходите и разходите се оценяват и записват при тяхното придобиване по историческа цена.

По отношение на въпросите, регламентирани в НСС 2:

Материалите и стоките при придобиване се оценяват по доставна стойност. В доставната стойност не се включват разходи за превози, товаро – разтоварни работи. Безвъзмездно получените материали се оценяват по справедлива цена.

По отношение на въпросите, регламентирани в НСС 10, са идентифицирани и установени коригиращи и некоригиращи събития към 30.09.2026 година. Отчетността е отразена по сметка 6994 сума в размер на 166,45 евро.
Последния заверен Баланс на община Рудозем от Сметна палата е за 2025 година.

По отношение на въпросите, регламентирани в НСС 16:

Първоначалното признаване на ДМА се извършва в съответствие с изискванията на НСС 16-ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ.
Придобит ДМА се оценява по цена на придобиване.
По справедлива (пазарна) стойност се отчитат безвъзмездно придобитите активи, установените при инвентаризация излишъци и получени без съпроводителен документ активи. За признаването на дълготрайните материални активи, общината е определило стойностен праг над 511 евро с ДДС и да отговаря на определението за дълготраен

материален актив. По отношение на компютърната конфигурация и други подобни взаимносвързани активи, когато цялата конфигурация надвишава минималния праг на същественост от 255.65 евро, същите се завеждат като ДМА.
При отчитане на ДМА и НДМА са спазени разпоредбите на т.16 от ДДС 20/2004 и съгласно т.18 от ДДС 14 от 30.12.2013г. всички земи, гори и трайни насаждения, инфраструктурни обекти, активи с историческа и худ.стойност и книги в библиотеките са капитализирани в отчетна група ДСД по съответните сметки от група 22.
ДМА и НМДА в годишния финансов отчет са оповестени по тяхната отчетна стойност, в която е включена покупна стойност, включително преоценката от текущата и предходната години. След първоначалното признаване на ДМА, Общината трябва да извършва преглед за преценката им веднъж на две години и ако съществуващите ДМА са с очевидно нереално занижени или завишени отчетни стойности, се извършва корекция на стойностите им.
Има увеличение на стойността на вече придобити активи от положителни преоценки.
Няма намаление на балансовата стойност на вече придобити активи в резултат на отрицателна преоценка.
Увеличение на активите от основни ремонти на инфраструктурни обекти за всички отчетни групи в размер на 83 049,09 евро. Придобити инфраструктурни обекти за всички отчетни групи за периода в размер на 484 791,66 евро. Стойността на ползваните в дейността дълготрайни материални активи чужда собственост в началото са 38 669,76 евро.
Стойността на ползваните в дейността чужди материални запаси в началото и в края на 30.09.2026г. са в размер на 883,51 евро.

По отношение на въпросите, регламентирани в НСС 17:

Към 30.09.2026 г. Община Рудозем има задължение по договор за лизинг. Закупен е лек автомобил за нуждите на Общинска администрация.

По отношение на въпросите, регламентирани в НСС 18:

Структурата на приходите и разходите се определят на касови и начислени. Касови са приходите и разходите на парични средства, а начислени и фактически са приходите и разходите по икономически елементи.
Приходи от Централния бюджет, трансфери, данъчни и неданъчни приходи от отчета за касово изпълнение на бюджета са намерили отражение съответно по сметки от раздел 7 – сметки за приходи и трансфери, при спазване на основния счетоводен принцип за текущо начисляване, произтичащо от сделки и събития към момента на тяхното възникване, независимо от момента на тяхното получаване или плащане.
Приходите от такси по чл. 72 от ЗМДТ се отчитат на начислена основа. Приходите от дарения, помощи и други безвъзмездно получени суми се отчитат като приход в момента на получаването им по кредита на сметките от група 74.
Подробно отчитането на приходите и разходите е разработено и заложено в т.12 от счетоводната политика на община Рудозем.
При отчитането на липсите и начетите на материалните запаси и другите активи се извършва като всички липси и брак, независимо от причината се отчитат чрез съответните сметки от подгрупа 693, които се дебитират с цялата отчетна стойност на актива, срещу кредитиране на съответните сметки от раздели 2, 3 и 5. При липси и брак по вина на МОЛ или друго лице, при които възниква вземане на бюджетното предприятие от това лице се вземат операции дебит 4213, подгрупа 426 или 488 на кредит 7198.

По отношение на въпросите, регламентирани в НСС 19:

Доходите на персонала се осчетоводяват съгласно изискванията на НСС 19-Доходи на персонала. Възнагражденията на персонала в Община Рудозем се получават еднократно на следващ месец до 10 число.
Разходите за провизии за персонал се начисляват само в края на отчетната година, като се извършва анализ и оценка на обхвата на отпуските, равнището на заплатите и период на ползване на отпуските, структурата на персонала и очаквания брой дни и персонал, който ще ги ползва през следващата година.

По отношение на въпросите, регламентирани в НСС 21:
Отчитането на сделките в чуждестранна валута се извършва в съответствие с изискванията на НСС 21- Ефекти от промените във валутните курсове.
Сделките в чуждестранна валута, с изключение на тези за покупка и продажба на валута, се вписват в левове при първоначалното счетоводно отразяване, като към сумата в чуждестранна валута се прилага централния курс към датата на сделката.
Закупената валута се оценява по валутния курс на придобиване.
Продадената валута се оценява по валутния курс на продажбата.
Преоценката на парични средства в чуждестранна валута се извършва задължително към датите, когато има извършени операции по валутните сметки и касови наличности и в края на всеки месец.
През 2026г./до 30.09.2026г./ в община Рудозем няма осъществени сделки по НСС 21.
По отношение на въпросите, регламентирани в НСС 24 и НСС 28:
Свързани лица
Свързани лица – търговски дружества през отчетния период са:

Свързано лице	Вид свързаност
МБАЛ „Бр. Шукеров" гр. Смолян Гр. Смолян, бул. „България" №2	Дялово участие на общината –3,84%
СМДЛ Рудозем ЕООД	Дялово участие на общината – 100%

Няма създадени свързани лица – търговски дружества през 01.01.2026г – 30.09.2026г.
Свързани лица – организации с нестопанска цел са:
Читалище гр. Рудозем
Читалище с. Чепинци
Читалище с. Елховец
Читалище с. Пловдивци
Читалище кв."Възраждане"
Читалище с. Сопота
Читалище с. Войкова лъка
Читалище с.Борие
Читалище с.Рибница
Читалище с.Корита
Всички читалища са финансирани, чрез бюджета на общината, съгласно определените стандарти за издръжка на делегираните от държавата дейности.

За отчитане на дяловете и акциите в контролирани лица-търговски дружества се използва сметка 5111 и 5114.
Съгласно НСС 28 асоциирано предприятие е предприятие, в което инвеститорът упражнява значително влияние, но което не представлява нито дъщерно предприятие, нито смесено предприятие на инвеститора. Значителното влияние е правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната дейност на предприятието, в което е инвестирано, но не и контрол върху тази политика.
Община Рудозем включва в своя баланс всички свои дялови участия и съучастия в търговски дружества.
По отношение на въпросите, регламентирани в НСС 38:
Първоначалното признаване на нематериалните активи се извършва в съответствие с изискванията на НСС 38-Нематериални активи. Възприетият стойностен праг на същественост от Община Рудозем 511 евро. Нематериалните активи със стойност под 511 евро се изписват на разход към момента на тяхното придобиване.
Програмните продукти се признават балансово като нематериални активи независимо от стойността, на която се придобиват.
Нематериалните активи при покупка се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички преки разходи по подготовка на актива за ползването му, при безвъзмездна сделка-по справедлива стойност.

По отношение на въпросите, регламентирани в НСС 41:

Предвид характера на дейността на Община Рудозем, извършването на дейностите по стандарта е в нулев размер.

Амортизациите се начисляват на тримесечие.

За всеки нов актив амортизацията започва от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е придобит или въведен в употреба.

Подхода за прехвърляне на придобитите в СЕС активи след приключване процеса на придобиване е чрез сметки 7601 и 7603, чрез някой от следните подходи (за различни активи и проекти може да се прилагат различни подходи, доколкото е оправдано при конкретните обстоятелства):

а) при придобиване на всеки отделен актив;

б) периодично - месечно или тримесечно - за всички придобити за този период активи чрез СЕС;

в) на база на друг подход (например при приключване на проект или относително обособен етап от проекта), при условие, че начисляването на амортизациите за актива започне не по-късно от три месеца от месеца/тримесечието, в който би стартирало начисляването на амортизациите, ако активът беше директно придобит в БЮДЖЕТ или ДСД.

Няма ДМА, които временно да са изведени от употреба.

Извършва се поетапна преоценка на земите, горите и трайните насаждения, за да се водят по пазарна оценка, а не по данъчна. В рамките на следващите две години всички ще бъдат оценени от лицензиран оценител и съответно ще им бъде завишена балансовата стойност.

Актива на баланса /общо/ към 30.09.2026г. е в размер на 60 117 073,37 евро., спрямо 31.12.2025г. е с 614 863,46 евро в увеличение.

Сборният отчет на община Рудозем включва общия размер на активите, пасивите и разходите по отделни предприятия и процентът на дялово участие.

Оповестяването на информацията по отчета и баланса на община Рудозем се извършва, чрез публикуването им на официалния ни сайт. Месечните отчети се публикуват ежемесечно, а балансите на всяко тримесечие.

При изготвянето на годишния счетоводен отчет считаме, че вярно и точно сме отразили извършените стопанско - икономически операции, което е предпоставка за вземане на необходимите управленски решения при разпределянето и изразходването
на бюджетни кредити в Община Рудозем, достоверно представя изпълнението на бюджета и дава възможност за икономически анализ и оценка на риска при изпълнение на бюджета.

Главен счетоводител:
/М.Русева/

Кмет на община Рудозем:
/инж.Недко Кулевски/

ОБЩИНА РУДОЗЕМ • КМЕТ • 2 • СМОЛЯН